

Bruksela, dnia 19.12.2018 r.
COM(2018) 890 final

**KOMUNIKAT KOMISJI DO PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO, RADY
EUROPEJSKIEJ, RADY, EUROPEJSKIEGO BANKU CENTRALNEGO,
EUROPEJSKIEGO KOMITETU EKONOMICZNO-SPOŁECZNEGO, KOMITETU
REGIONÓW I EUROPEJSKIEGO BANKU INWESTYCYJNEGO**

**Przygotowania do wystąpienia Zjednoczonego Królestwa z Unii Europejskiej w dniu 30
marca 2019 r.**

Wdrożenie planu działania awaryjnego Komisji

Rada Europejska apeluje o to, by prace służące osiągnięciu gotowości na skutki wystąpienia Zjednoczonego Królestwa z UE zintensyfikować na wszystkich szczeblach, uwzględniając

wszelkie możliwe scenariusze
Rada Europejska (art. 50), 13 grudnia 2018 r.¹

1. Wprowadzenie

Zjednoczone Królestwo podjęło decyzję o wystąpieniu z Unii Europejskiej, powołując się na procedurę przewidzianą w art. 50 Traktatu o Unii Europejskiej. Wystąpienie nastąpi za nieco ponad sto dni, chyba że Zjednoczone Królestwo wycofa się ze swojej decyzji² lub okres ten zostanie jednomyślnie przedłużony. Komisja wyraża ubolewanie z powodu tej decyzji, ale ją szanuje. Jak podkreślono w pierwszym komunikacie Komisji w sprawie przygotowań do brexitu z dnia 19 lipca 2018 r.³, bez względu na przewidywany scenariusz, decyzja Zjednoczonego Królestwa spowoduje znaczne zakłócenia. W związku z tym Komisja konsekwentnie wzywa obywateli i przedsiębiorstwa w Unii, a także państwa członkowskie UE do przygotowania się na każdy możliwy scenariusz, do oceny ryzyka związanego z wystąpieniem i zaplanowania działań mających złagodzić takie ryzyko.

Dnia 13 listopada 2018 r. Komisja przedstawiła plan działania awaryjnego w drugim komunikacie w sprawie przygotowań do brexitu⁴. Środki awaryjne zapowiedziane w planie działania są środkami jednostronnymi mającymi ograniczyć szkody i mogą jedynie ograniczyć najpoważniejsze konsekwencje wystąpienia bez umowy. Dnia 14 listopada 2018 r. negocjatorzy Komisji i Zjednoczonego Królestwa uzgodnili warunki umowy o wystąpieniu⁵. Dnia 22 listopada 2018 r. Komisja zatwierdziła kompletną umowę o wystąpieniu⁶. Dnia 25 listopada 2018 r. Rada Europejska (art. 50) zatwierdziła umowę o wystąpieniu i zwróciła się do Komisji, Parlament Europejskiego i Rady o podjęcie niezbędnych kroków mających zapewnić wejście w życie umowy o wystąpieniu dnia 30 marca 2019 r., tak aby zagwarantować uporządkowane wystąpienie⁷.

Dnia 5 grudnia 2018 r. Komisja przyjęła dwa wnioski dotyczące decyzji Rady w sprawie podpisania i zawarcia umowy o wystąpieniu, umożliwiające jej zawarcie i ratyfikację przez UE w najbliższych tygodniach. Następnie dnia 13 grudnia 2018 r. Rada Europejska (art. 50) potwierdziła zatwierdzenie umowy o wystąpieniu i swój zamiar przystąpienia do jej ratyfikacji. Umowa o wystąpieniu będzie musiała zostać ratyfikowana przez Zjednoczone Królestwo zgodnie z jego wymogami konstytucyjnymi. Ratyfikacja umowy o wystąpieniu przez obydwie strony pozostaje celem i priorytetem Komisji.

¹ <https://www.consilium.europa.eu/media/37508/13-euco-art-50-conclusions-en.pdf>

² Zjednoczone Królestwo może – jednoznacznie i bezwarunkowo – wycofać jednostronnie swoją notyfikację o zamiarze wystąpienia z UE, sprawa C-621/18 Wright i inni przeciwko Ministrowi ds. wyścia z Unii Europejskiej.

³ https://ec.europa.eu/info/publications/preparing-withdrawal-united-kingdom-european-union-30-march-2019_en

⁴ https://ec.europa.eu/info/publications/communication-preparing-withdrawal-united-kingdom-european-union-30-march-2019-contingency-action-plan-13-11-2018_en

⁵ https://ec.europa.eu/commission/sites/beta-political/files/joint_report_0.pdf;

https://ec.europa.eu/commission/sites/beta-political/files/draft_withdrawal_agreement_0.pdf

⁶ Komunikat skierowany do Komisji, zatwierdzony dnia 22 listopada 2018 r., C(2018)9001.

⁷ <https://www.consilium.europa.eu/media/37122/25-special-euco-final-conclusions-pl.pdf>

Dnia 13 grudnia 2018 r. Rada Europejska (art. 50) zaapelowała także o to, by prace zmierzające do przygotowania się na konsekwencje wystąpienia Zjednoczonego Królestwa z UE zintensyfikować na wszystkich szczeblach, uwzględniając wszelkie możliwe scenariusze. Dzisiaj, tj. dnia 19 grudnia 2018 r., w odpowiedzi na ten apel, Komisja przyjęła środki, które wyjaśnia w niniejszym komunikacie obok innych istotnych kroków związanych z wykonaniem swojego planu działania awaryjnego.

2. Plan działania awaryjnego Komisji

Zważywszy na utrzymującą się niepewność co do procesu ratyfikacji przez Zjednoczone Królestwo, a także zgodnie z konkluzjami Rady Europejskiej (art. 50) z dnia 13 grudnia, Komisja w trybie pilnym przystępuje do wykonania swojego planu działania awaryjnego. Komisja przyjęła dzisiaj wszystkie wnioski ustawodawcze i akty delegowane, które zapowiedziała w tym planie działania⁸. Pozostałe projekty aktów wykonawczych, które zapowiedziała, będą gotowe najpóźniej do dnia 15 lutego 2019 r., aby umożliwić głosowanie we właściwych komitetach w stosownym czasie.

Równocześnie Komisja nadal blisko współpracuje z państwami członkowskimi przy koordynowaniu planów na szczeblu unijnym i krajowym. W pakiecie środków przyjętych przez Komisję i wyjaśnionych w niniejszym komunikacie uwzględniono wyniki dyskusji z państwami członkowskimi⁹. Niniejszy komunikat uzupełnia podjęte już środki w zakresie przygotowań, określone w drugim komunikacie w sprawie przygotowań do brexitu.

Komisja wzywa Parlament Europejski i Radę, by w trybie pilnym przyjęły wnioski. Państwa członkowskie powinny przyspieszyć swoje prace nad opracowaniem wszystkich scenariuszy związanych z wystąpieniem Zjednoczonego Królestwa.

Komisja wzywa ponadto państwa członkowskie do powstrzymania się przed zawieraniem dwustronnych umów, podejmowaniem ustaleń i dyskusji ze Zjednoczonym Królestwem. Mogłyby one podważyć proces ratyfikacji, w większości przypadków byłoby to niezgodne z prawem Unii, a także groziłoby stworzeniem nierównych warunków działania wśród państw członkowskich. Skomplikowałyby one przyszłe negocjacje Unii w sprawie nowego partnerstwa ze Zjednoczonym Królestwem. Podobnie jak w przypadku umowy o wystąpieniu zasadnicze znaczenie ma dalsze stosowanie wspólnego podejścia do przygotowań i prac nad planem działania awaryjnego.

3. Podejmowanie działań

Jak określono w drugim komunikacie w sprawie przygotowań do brexitu, środki awaryjne¹⁰ przyjęte na wszystkich szczeblach powinny być zgodne z następującymi zasadami:

⁸ Zob. załączniki I i II do drugiego komunikatu w sprawie przygotowań do brexitu.

⁹ Zorganizowano szereg seminariów sektorowych dotyczących przygotowań z udziałem państw członkowskich (UE-27). Wykaz tych seminariów podano w załączniku 6 do drugiego komunikatu w sprawie przygotowań do brexitu.

¹⁰ Wykaz działań nie ma wpływu na dodatkowe działanie, które może okazać się konieczne na późniejszym etapie.

- środki awaryjne nie powinny powielać korzyści wynikających z członkostwa w Unii ani warunków okresu przejściowego, jak przewidziano w projekcie umowy o wystąpieniu;
- powinny mieć charakter tymczasowy. W odniesieniu do przyjętych dzisiaj środków Komisja zaproponowała, w stosownych przypadkach, terminy, które zależą od konkretnej sytuacji w danym sektorze;
- powinny zostać przyjęte jednostronnie przez Unię Europejską w celu realizacji jej interesów; powinna istnieć możliwość ich uchylecia w dowolnej chwili;
- powinny być zgodne z podziałem kompetencji przewidzianym w traktatach;
- krajowe środki awaryjne powinny być zgodne z prawem Unii;
- nie powinny rozwiązywać problemu opóźnień, których można było uniknąć dzięki środkom w zakresie przygotowań i terminowym działaniom zainteresowanych stron.

Na podstawie art. 355 ust. 3 TFUE i w zakresie przewidzianym w akcie przystąpienia Zjednoczonego Królestwa do Wspólnot Europejskich w 1972 r., prawo Unii stosuje się do Gibraltaru jako terytorium europejskiego, za którego stosunki zewnętrzne odpowiedzialne jest państwo członkowskie. Art. 355 ust. 3 TFUE nie będzie miał zastosowania do Gibraltaru w momencie, gdy Zjednoczone Królestwo przestanie być państwem członkowskim. W konsekwencji środki awaryjne nie będą miały zastosowania do Gibraltaru.

4. Obywatele

W razie nieratyfikowania umowy o wystąpieniu obywatele Unii mieszkający w Zjednoczonym Królestwie nie będą objęci ochroną w postaci przepisów UE dotyczących swobodnego przepływu. Obywatele Zjednoczonego Królestwa w Unii Europejskiej zaczną podlegać, z dniem wystąpienia, ogólnym przepisom mającym zastosowanie do obywateli państw trzecich w UE. Rzutowałoby to na ich prawo do pobytu i pracy w obecnym miejscu zamieszkania, a także na ich prawo do zabezpieczenia społecznego, z którego korzystają.

Komisja niezmiennie podkreśla, że jej priorytetem jest ochrona obywateli Unii w Zjednoczonym Królestwie, a także obywateli Zjednoczonego Królestwa w Unii Europejskiej. Wzywa ona państwa członkowskie do wspólnomyślnego podejścia do obywateli Zjednoczonego Królestwa, którzy mają status rezydenta na ich terytorium¹¹. W swoim komunikacie z dnia 13 listopada Komisja z zadowoleniem przyjęła zapewnienia premier Theresy May¹², że nawet w razie braku umowy prawa obywateli UE w Zjednoczonym Królestwie będą chronione. Komisja oczekuje, że zapewnienie to nabierze formalnej wagi, tak by obywatele mogli na nim polegać.

Prawo do pobytu

Jeżeli chodzi o prawo do wjazdu, pobytu i pracy na terenie państw członkowskich UE, obywatele Zjednoczonego Królestwa mieszkający na terenie Unii Europejskiej będą podlegać przepisom UE, a także przepisom krajowym dotyczącym obywateli państw trzecich. W przypadku krótkoterminowych pobytów (trwających nie dłużej niż 90 dni w okresie 180

¹¹ Pojęcie „obywatele Zjednoczonego Królestwa” użyte w niniejszym komunikacie należy rozumieć jako obejmujące również członków rodzin z państw trzecich, będących już w chwili wystąpienia rezydentami w danym państwie przyjmującym.

¹² <https://www.gov.uk/government/news/pm-brexit-negotiations-statement-21-september-2018>.

dni) Komisja przyjęła wnioski w sprawie rozporządzenia¹³, które zwalnia obywateli Zjednoczonego Królestwa z obowiązku wizowego, pod warunkiem że wszyscy obywatele Unii będą również zwolnieni z obowiązku wizowego w Zjednoczonym Królestwie. Obywatele państw trzecich, którzy pragną zamieszkać na terenie państwa członkowskiego UE na okres dłuższy niż 90 dni w dowolnym celu, muszą uzyskać dokument pobytowy lub wizę długoterminową, wydawane przez krajowy organ ds. migracji w danym państwie członkowskim. Zgodnie z przepisami Unii obywatelom państw trzecich, którzy legalnie przebywają w danym państwie członkowskim od pięciu lat, przysługuje, pod pewnymi warunkami, status rezydenta długoterminowego w takim państwie członkowskim. W swoim drugim komunikacie w sprawie przygotowań do brexitu Komisja doprecyzowała, że jej zdaniem w takich przypadkach należy uwzględniać okresy legalnego pobytu obywateli Zjednoczonego Królestwa w państwie członkowskim przed wystąpieniem.

W tym kontekście Komisja wzywa państwa członkowskie do:

- ✓ podjęcia środków zgodnie z prawem Unii, aby wszyscy obywatele Zjednoczonego Królestwa legalnie przebywający na terenie państwa członkowskiego według stanu na dzień 29 marca 2019 r. mogli w dalszym ciągu być traktowani jak osoby legalnie i nieprzerwanie przebywające w takim państwie członkowskim;
- ✓ bycia gotowym do wydania obywatelom Zjednoczonego Królestwa dokumentów pobytowych będących dowodem ich legalnego pobytu i prawa do pracy. Państwa członkowskie, w szczególności te przyjmujące najwięcej osób, proszone są o pragmatyczne podejście, zgodnie z prawem Unii, do wydawania tymczasowych dokumentów pobytowych do czasu wydania ostatecznego dokumentu pobytowego¹⁴. Przy uwzględnianiu szczególnej sytuacji w poszczególnych państwach członkowskich można zastosować kilka rozwiązań technicznych, na przykład krajowe środki ustawodawcze, wydawanie tymczasowych dokumentów lub uznawanie już istniejących dokumentów; oraz
- ✓ podjęcia wszelkich środków ustawodawczych i administracyjnych, by móc wydawać tymczasowe dokumenty pobytowe przed datą wystąpienia oraz rozpatrywać wnioski o ostateczne dokumenty pobytowe w jednolitym formacie¹⁵ do końca 2019 r.

Dnia 20 grudnia 2018 r. Komisja omówi dalsze kwestie praktyczne z państwami członkowskimi (UE27) w celu obrania spójnego podejścia.

W przypadku **obywateli Unii mieszkających w Zjednoczonym Królestwie**, oprócz wysiłków podejmowanych przez przedstawicielstwa dyplomatyczne państw członkowskich w Zjednoczonym Królestwie, przedstawicielstwa Komisji w Zjednoczonym Królestwie będą w dalszym ciągu uważnie monitorować stanowisko Zjednoczonego Królestwa w sprawie dalszego pobytu obywateli Unii w Zjednoczonym Królestwie. Komisja przekaze informacje i wiedzę specjalistyczną obywatelom zainteresowanym tymi kwestiami.

¹³ COM(2018) 745 final.

¹⁴ Aby móc dalej mieszkać i pracować w dowolnym państwie członkowskim UE, obywatele Zjednoczonego Królestwa mieszkający w danym państwie członkowskim w chwili wystąpienia będą musieli posiadać dokument pobytowy stosowny dla obywateli państwa trzeciego, wydany przez krajowy organ ds. migracji.

¹⁵ Jak przewidziano w rozporządzeniu Rady (WE) 1030/2002 z dnia 13 czerwca 2002 r. ustanawiającym jednolity wzór dokumentów pobytowych dla obywateli państw trzecich (Dz.U. L 157 z 15.6.2002, s. 1).

Koordinacja zabezpieczenia społecznego

Prawo Unii przewiduje wspólne przepisy dotyczące koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego mające chronić **prawa do zabezpieczenia społecznego przysługujące obywatelom Unii**, którzy w chwili przenoszenia się do innego państwa członkowskiego korzystali ze swojego prawa podstawowego. Unijne przepisy dotyczące koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego regulują prawa wynikające z przepisów krajowych i dotyczące świadczeń chorobowych, świadczeń z tytułu macierzyństwa i równoważnych świadczeń dla ojców, świadczeń z tytułu inwalidztwa, świadczeń dla bezrobotnych, świadczeń rodzinnych, świadczeń z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych¹⁶. Zasady leżące u podstaw przepisów dotyczących koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego zapewniają, aby obywatele podlegali wyłącznie przepisom ustawodawstwa jednego państwa członkowskiego (zasada jedności) i aby mieli te same prawa i obowiązki co obywatele państwa członkowskiego, którego ustawodawstwu podlegają (zasada równego traktowania). Zasady te gwarantują ponadto, że poprzednie okresy ubezpieczenia, pracy lub pobytu w innych państwach członkowskich będą brane pod uwagę w momencie ustalania przez organy, czy dana osoba kwalifikuje się do otrzymywania świadczenia (agregacja świadczeń) oraz że obywatele mogą, co do zasady, otrzymywać świadczenia pieniężne, które im przysługują, nawet jeżeli mieszkają w innym państwie członkowskim (zasada przenoszenia świadczeń).

W razie nieratyfikowania umowy o wystąpieniu przepisy Unii dotyczące koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego przestaną mieć zastosowanie do Zjednoczonego Królestwa. Rodzi to obawy w przypadku obywateli Unii, którzy obecnie pracują lub mieszkają w Zjednoczonym Królestwie bądź pracowali tam lub mieszkali w przeszłości, co do ich prawa do zabezpieczenia społecznego. To samo dotyczy obywateli Zjednoczonego Królestwa, którzy obecnie pracują lub mieszkają w innym państwie członkowskim.

Komisja wzywa państwa członkowskie, aby podjęły wszelkie możliwe kroki i rozwiąły te obawy, a także zapewniły pewność prawa i ochronę uprawnień do zabezpieczenia społecznego nabytych przez obywateli, którzy przed dniem 30 marca 2019 r. skorzystali ze swojego prawa do swobodnego przepływu.

W szczególności Komisja wzywa państwa członkowskie do:

- ✓ uwzględniania, w przypadku obywateli 27 państw członkowskich UE i obywateli Zjednoczonego Królestwa, okresów pracy lub ubezpieczenia w Zjednoczonym Królestwie przed jego wystąpieniem;
- ✓ informowania obywateli o tym, że powinni zachować stosowne dokumenty, by móc poświadczyć wspomniane okresy pracy i ubezpieczenia w Zjednoczonym Królestwie;
- ✓ zapewnienia, aby z agregacji okresów zakończonych przed datą wstąpienia mogły korzystać również osoby, które w dalszym ciągu mieszkają w Zjednoczonym Królestwie;

¹⁶ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) 883/2004 z dnia 29 kwietnia 2004 r. w sprawie koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego (Dz.U. L 166 z 30.4.2004, s. 1) oraz rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 987/2009 z dnia 16 września 2009 r. dotyczące wykonywania rozporządzenia (WE) nr 883/2004 w sprawie koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego (Dz.U. L 284 z 30.10.2009, s. 1).

- ✓ przenoszenia świadczeń emerytalnych do Zjednoczonego Królestwa pomimo faktu, że będzie ono stanowiło państwo trzecie. Miałyby to zastosowanie do obywateli, którzy będą mieszkali w Zjednoczonym Królestwie po jego wystąpieniu, lecz także do obywateli Zjednoczonego Królestwa, którzy nabyli uprawnienia emerytalne na terenie 27 państw członkowskich UE przed datą wystąpienia Zjednoczonego Królestwa.

Dnia 20 grudnia 2018 r. Komisja przekaze państwom członkowskim (UE27) konkretne i szczegółowe wskazówki, jak wypracować spójne podejście w awaryjnej sytuacji do koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego, które to podejście państwa członkowskie powinny zacząć stosować z dniem wystąpienia Zjednoczonego Królestwa.

Komisja przypomina, że Unia posiada wyłączną kompetencję w zakresie koordynacji zabezpieczenia społecznego w odniesieniu do okresów zakończonych przed datą wstąpienia, a także do faktów i zdarzeń mających miejsce przed datą wstąpienia.

5. Regulacje sektorowe

Usługi finansowe

W razie nieratyfikowania umowy o wystąpieniu podmioty finansowe mające siedzibę w Zjednoczonym Królestwie utracą z dniem wystąpienia prawo do świadczenia usług w państwach członkowskich UE27 na podstawie unijnych paszportów dla usług finansowych. Podmioty w Zjednoczonym Królestwie i podmioty w 27 państwach członkowskich UE muszą zatem podjąć działania, aby wymogi prawa Unii były spełnione we wszystkich scenariuszach i w odpowiednim czasie przed wystąpieniem Zjednoczonego Królestwa zgodnie z tym, co Komisja zaznaczyła w zawiadomieniach dla zainteresowanych stron, opublikowanych w tym obszarze¹⁷.

Po przeanalizowaniu czynników ryzyka dla sektora finansowego związanych ze scenariuszem zakładającym brexit bez porozumienia, a także biorąc pod uwagę poglądy Europejskiego Banku Centralnego i Europejskiego Urzędu Nadzoru, Komisja uznała, że do zapewnienia stabilności finansowej w 27 państwach członkowskich UE potrzebna jest tylko ograniczona liczba środków awaryjnych. Takie środki minimalizują ryzyko dla stabilności finansowej tylko w obszarach, w których działania w zakresie przygotowań podejmowane wyłącznie przez podmioty gospodarcze najwyraźniej nie wystarczą, aby zaradzić takiemu ryzyku przed datą wystąpienia. W związku z powyższym Komisja przyjęła dzisiaj następujące akty, które będą miały zastosowanie z dniem wystąpienia w razie braku ratyfikacji umowy o wystąpieniu:

- ✓ tymczasowa i warunkowa decyzja w kwestii równoważnościⁱ na okres 12 miesięcy, aby zapewnić brak zakłóceń w **centralnym rozliczaniu instrumentów pochodnych**. Pozwoli to Europejskiemu Urzędowi Nadzoru Giełd i Papierów Wartościowych (ESMA) uznawać tymczasowo kontrahentów centralnych obecnie mających siedzibę w Zjednoczonym Królestwie i zezwolić im tymczasowo na dalsze świadczenie usług w Unii. Komisja stwierdziła, że przedsiębiorstwa z 27 państw członkowskich Unii potrzebują tego czasu, aby mieć dostęp do w pełni rentownych podmiotów stanowiących alternatywę dla podmiotów ze Zjednoczonego Królestwa;

¹⁷ https://ec.europa.eu/info/brexit/brexit-preparedness/preparedness-notice_en#fisma

- ✓ tymczasowa i warunkowa decyzja w kwestii równoważnościⁱⁱ na okres 24 miesięcy, aby zapewnić brak zakłóceń w usługach świadczonych przez **centralne depozyty papierów wartościowych** Zjednoczonego Królestwa. Pozwoli im to tymczasowo na dalsze świadczenie usług notarialnych i centralnych usług prowadzenia rachunku na rzecz podmiotów w Unii. Dzięki temu podmioty z 27 państw członkowskich Unii, które obecnie nie dysponują żadną szybko dostępną alternatywą w UE27, będą mogły wywiązywać się ze swoich obowiązków wynikających z prawa Unii;
- ✓ dwa rozporządzenia delegowane^{iiiiiv} sprzyjające nowacjom, przez określony czas, w zakresie **niektórych umów na instrumenty pochodne będące przedmiotem obrotu poza rynkiem regulowanym z podmiotem mającym siedzibę w Zjednoczonym Królestwie**, aby zastąpić taki podmiot podmiotem z siedzibą w Unii. Dzięki temu takie umowy będzie można przenieść do podmiotu z UE27 i jednocześnie zachować ich wyłączony status i tym samym nie stosować wobec nich wymogów w zakresie rozliczania i depozytu zabezpieczającego na podstawie rozporządzenia w sprawie infrastruktury rynku europejskiego. Takie umowy, zawarte przed datą rozporządzenia w sprawie infrastruktury rynku europejskiego, są wyłączone z wymogów ustanowionych w tym rozporządzeniu. Akt ten zapewni, aby zmiana podmiotu nie spowodowała zmiany wyłączonego statusu.

We wszystkich sektorach usług finansowych przedsiębiorstwa powinny w dalszym ciągu podejmować wszelkie niezbędne działania, aby zminimalizować czynniki ryzyka i zapewnić dalsze świadczenie usług na rzecz klientów. Przedsiębiorstwa powinny informować klientów o podejmowanych działaniach i o sposobie ich realizacji. Natomiast klienci w Unii Europejskiej będący klientami przedsiębiorstw ze Zjednoczonego Królestwa muszą przygotować się na scenariusz zakładający, że ich usługodawca przestanie podlegać przepisom prawa Unii.

Transport lotniczy

W razie nieratyfikowania umowy o wystąpieniu w ruchu lotniczym między UE i Zjednoczonym Królestwem wystąpią zakłócenia począwszy od dnia wystąpienia. Komisja przyjęła dzisiaj dwa środki tymczasowe, aby uniknąć całkowitego zakłócenia ruchu lotniczego między Unią i Zjednoczonym Królestwem i zapewnić podstawowe ramy dla połączeń:

- ✓ wniosek w sprawie rozporządzenia^v mającego zapewnić tymczasowo, na okres 12 miesięcy, **świadczenie niektórych przewozów lotniczych między Zjednoczonym Królestwem i 27 państwami członkowskimi UE**, co pozwoli przewoźnikom lotniczym ze Zjednoczonego Królestwa latać nad terytorium Unii bez lądowania, bez postojów na terytorium Unii w celach niehandlowych oraz realizować regularne i nieregularne międzynarodowe lotnicze przewozy pasażerskie i towarowe. Uwarunkowane to jest przyznaniem przewoźnikom lotniczym z Unii równoważnych praw przez Zjednoczone Królestwo, a także zapewnieniem przez Zjednoczone Królestwo warunków uczciwej konkurencji;
- ✓ wniosek dotyczący rozporządzenia^{vi} w sprawie **bezpieczeństwa lotniczego** w celu tymczasowego, na okres 9 miesięcy, przedłużenia obowiązywania niektórych istniejących zezwoleń, zaradzenia szczególnej sytuacji w sektorze bezpieczeństwa lotniczego, w którym Europejska Agencja Bezpieczeństwa Lotniczego (EASA) może

wystawiać jedynie określone świadectwa na podstawie zezwolenia wydanego w państwie trzecim, natomiast Zjednoczone Królestwo może jedynie wydawać zezwolenia począwszy od dnia wystąpienia, kiedy ponownie uzyska status państwa projektu.

Aby zapewnić wymagane ramy prawne pozwalające uniknąć nagłych zakłóceń w działalności w obszarze transportu lotniczego, konieczne i możliwe jest jedynie działanie awaryjne na poziomie UE¹⁸. Nie są konieczne dodatkowe działania na szczeblu krajowym.

Transport drogowy towarów

W razie nieratyfikowania umowy o wystąpieniu transport drogowy towarów między UE i Zjednoczonym Królestwem będzie poważnie utrudniony i ograniczony do międzynarodowego systemu ograniczonych kontyngentów. Komisja przyjęła dzisiaj środek zapewniający podstawowe połączenia. Dzięki temu podmioty ze Zjednoczonego Królestwa będą mogły tymczasowo wwozić towary do Unii, pod warunkiem że Zjednoczone Królestwo przyzna równoważne prawa unijnym podmiotom zajmującym się transportem drogowym towarów i z zastrzeżeniem spełnienia warunków zapewniających uczciwą konkurencję:

- ✓ wniosek dotyczący rozporządzenia^{vii} mającego na celu udzielenie podmiotom prowadzącym transport drogowy towarów, posiadającym pozwolenie na działalność w Zjednoczonym Królestwie, tymczasowego, 9-miesięcznego, dostępu do transportu drogowego towarów między terytorium Zjednoczonego Królestwa a 27 państwami członkowskimi UE.

Aby zapewnić właściwe ramy prawne regulujące transport drogowy towarów, konieczne jest działanie awaryjne na poziomie UE. Prawo Unii zastąpiło stare porozumienia dwustronne dotyczące praw w transporcie drogowym towarów i porozumień tych nie można przywrócić. Jakikolwiek nowe porozumienie dwustronne spowodowałoby problemy dotyczące kompetencji i nie pozwoliłoby na transport drogowy towarów do Zjednoczonego Królestwa przez podmiot z innego państwa członkowskiego (cross-trade). Dlatego porozumienia dwustronne nie są praktycznym rozwiązaniem.

Cła i wywóz towarów

W razie nieratyfikowania umowy o wystąpieniu począwszy od dnia wystąpienia zastosowanie będą miały wszystkie stosowne przepisy prawa Unii dotyczące wwożonych i wywożonych towarów. Mowa tu m.in. o pobieraniu ceł i podatków oraz przestrzeganiu formalności i kontrolach wymaganych zgodnie z obecnymi ramami prawnymi, aby zapewnić równe warunki działania.

Nadal zasadnicze znaczenie mają działania podejmowane przez państwa członkowskie. Państwa członkowskie muszą podjąć wszelkie konieczne kroki, aby móc, począwszy od dnia

¹⁸ Jeśli chodzi o zainteresowane podmioty, Komisja podkreśliła, że konieczne jest, aby przewoźnicy lotniczy, organizacje zajmujące się wytwarzaniem i obsługą techniczną, a także uprawniony personel w możliwie najszybszym terminie postarali się o niezbędne zezwolenia, świadectwa i zgody. Ponadto Komisja po raz kolejny zwróciła uwagę, że przedsiębiorstwa, które chcą być uznawane jako unijni przewoźnicy lotniczy, muszą koniecznie podjąć wszelkie niezbędne działania, aby spełnić ten wymóg na dzień 30 marca 2019 r.

wystąpienia, w razie nieratyfikowania umowy o wystąpieniu, stosować unijny kodeks celny i stosowne przepisy dotyczące podatków pośrednich wobec wszystkich towarów wwożonych ze Zjednoczonego Królestwa i wywożonych do Zjednoczonego Królestwa. Państwa członkowskie powinny wykorzystać istniejące możliwości wydawania zezwoleń na środki ułatwiające przewidziane w unijnym kodeksie celnym. Na spotkaniach z przedstawicielami państw członkowskich Komisja przekazała szczegółowe informacje o ewentualnych rozwiązaniach, jakie zakłada unijny kodeks celny.

Ponadto Komisja przyjęła dzisiaj następujący środek techniczny:

- ✓ rozporządzenie delegowane^{viii} dotyczące uwzględnienia mórz otaczających Zjednoczone Królestwo w przepisach określających terminy składania przywozowych deklaracji skróconych i deklaracji poprzedzających wyprowadzenie przed wprowadzeniem na obszar celny Unii lub przed wyprowadzeniem z niego.

W razie nieratyfikowania umowy o wystąpieniu wywóz **produktów podwójnego zastosowania** z UE do Zjednoczonego Królestwa, począwszy od dnia wystąpienia, będzie wymagał indywidualnych zezwoleń. Produkty podwójnego zastosowania to towary, oprogramowanie i technologie, które mogą być wykorzystywane zarówno do celów cywilnych, jak i wojskowych. Unia kontroluje wywóz, tranzyt i pośrednictwo w odniesieniu do produktów podwójnego zastosowania i tym samym może przyczyniać się do pokoju i bezpieczeństwa na świecie, a także zapobiegać rozprzestrzenianiu broni masowego rażenia. Generalne unijne zezwolenia na wywóz pozwalają na wywóz produktów podwójnego zastosowania do ustalonych miejsc przeznaczenia na określonych warunkach¹⁹. Aby ułatwić kontrole wywozu produktów podwójnego zastosowania do Zjednoczonego Królestwa z dniem wystąpienia w razie nieratyfikowania umowy o wystąpieniu oraz aby zapewnić sprawne funkcjonowanie systemu zezwoleń na wywóz obejmującego wszystkie 27 państw członkowskich UE, Komisja przyjęła następujący akt:

- ✓ wniosek dotyczący rozporządzenia^{ix} w sprawie dodania Zjednoczonego Królestwa do wykazu państw, w odniesieniu do których generalne zezwolenie na wywóz produktów podwójnego zastosowania obowiązuje na całym terytorium UE.

Polityka klimatyczna Unii Europejskiej

Polityka klimatyczna Unii Europejskiej przewiduje różne instrumenty, w szczególności system handlu emisjami oraz system kontyngentów przy wprowadzaniu do obrotu wodorofluorowęglodorów. **System handlu emisjami** opiera się na mechanizmach rynkowych dotyczących podaży na uprawnienia do emisji. W razie nieratyfikowania umowy o wystąpieniu Zjednoczone Królestwo przestanie uczestniczyć w tym systemie, a wydane przez niego uprawnienia mogą wywołać nadwyżkę podaży. Aby zapobiec ewentualnym zakłóceniom na rynku i zapewnić sprawne funkcjonowanie systemu handlu emisjami i jego integralność środowiskową, Komisja przyjęła następujący akt:

- ✓ decyzja Komisji^x w sprawie **tymczasowego zawieszenia** wobec Zjednoczonego Królestwa bezpłatnego przydziału uprawnień do emisji, sprzedaży na aukcji

¹⁹ Generalne unijne zezwolenie na wywóz jest wykorzystywane przy wywozie do Australii, Kanady, Japonii, Nowej Zelandii, Norwegii, Szwajcarii, Liechtensteinu i Stanów Zjednoczonych Ameryki.

uprawnień do emisji i wymiany międzynarodowych jednostek emisji ze skutkiem od dnia 1 stycznia 2019 r.

Ponadto w razie nieratyfikowania umowy o wystąpieniu Zjednoczone Królestwo przestanie uczestniczyć w systemie kontyngentów przy wprowadzaniu do obrotu **wodorofluorowęglowodorów**. W związku z tym Komisja przyjęła następujące środki:

- ✓ decyzja wykonawcza^{xi} umożliwiająca stosowny roczny przydział kontyngentów przedsiębiorstwom w Zjednoczonym Królestwie na dostęp do rynku UE-27;
- ✓ rozporządzenie wykonawcze^{xii} mające zapewnić, aby w swojej sprawozdawczości przedsiębiorstwa rozróżniały rynek UE i rynek Zjednoczonego Królestwa, by tym samym w przyszłości umożliwić prawidłowy przydział kontyngentów.

Pozostałe sektory

Komisja potwierdza swoje zobowiązanie, że zapewni kontynuowanie, niezależnie od scenariusza, **bieżących programów między hrabstwami granicznymi Irlandii i Irlandii Północnej**, z uwagi na szczególne znaczenie regionalnej współpracy w tym obszarze. W tym celu Komisja przyjęła dzisiaj następujący akt:

- ✓ wniosek w sprawie rozporządzenia^{xiii} mającego umożliwić kontynuację programów współpracy terytorialnej PEACE IV (Irlandia - Zjednoczone Królestwo) i Zjednoczone Królestwo – Irlandia (Irlandia – Irlandia Północna – Szkocja) do końca 2020 r.

Komisja podkreśla fakt, że w odniesieniu do wieloletnich ram finansowych zaproponowała kontynuowanie i wzmocnienie wsparcia transgranicznego na rzecz pokoju i pojednania w hrabstwach granicznych Irlandii i Irlandii Północnej²⁰.

W związku z wystąpieniem Zjednoczonego Królestwa konieczne są pewne dostosowania przepisów dotyczących **statystyki**. W tym celu Komisja przyjęła dzisiaj następujący akt:

- ✓ rozporządzenie delegowane Komisji^{xiv} w sprawie uwzględnienia Zjednoczonego Królestwa w statystykach na temat bilansu płatniczego, międzynarodowego handlu usługami i bezpośrednich inwestycji zagranicznych.

6. Dalsze działania na wypadek sytuacji awaryjnej

Przez najbliższe tygodnie Komisja będzie kontynuowała wdrażanie swojego planu działania awaryjnego. Komisja będzie nadal monitorowała potrzebę podjęcia dodatkowych działań.

W dalszym ciągu prowadzona będzie ścisła współpraca z państwami członkowskimi, m.in. w formie seminariów sektorowych organizowanych przez grupę roboczą Rady (art. 50). Komisja będzie uczestniczyć w posiedzeniach Parlamentu Europejskiego i Rady w kwestiach dotyczących przygotowań i sytuacji awaryjnej tak często, jak to będzie konieczne.

Komisja wzywa współustawodawców, aby **zapewnili przyjęcie zaproponowanych aktów ustawodawczych**, aby mogły one wejść w życie do czasu wystąpienia Zjednoczonego

²⁰ COM(2018) 374 final.

Królestwa. Komisja zwraca także uwagę Parlamentu Europejskiego i Rady na to, jak ważne jest, aby akty delegowane weszły w życie w możliwie najszybszym terminie.

Komisja powtarza swój apel do państw członkowskich o **zachowanie jedności w obliczu działania awaryjnego** i powstrzymanie się od zawierania porozumień dwustronnych, które byłyby sprzeczne z prawem Unii i które nie mogą gwarantować tych samych wyników co działanie na poziomie UE. Takie porozumienia utrudniałyby także ustanowienie wszelkich przyszłych stosunków między UE i Zjednoczonym Królestwem.

Wykaz aktów prawnych przyjętych przez Komisję

-
- i Decyzja wykonawcza Komisji (UE) stwierdzająca, na ograniczony okres, że ramy regulacyjne mające zastosowanie do kontrahentów centralnych w Zjednoczonym Królestwie Wielkiej Brytanii i Irlandii Północnej są równoważne zgodnie z rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 648/2012 (C(2018) 9139).
- ii Decyzja wykonawcza Komisji (UE) stwierdzająca, na ograniczony okres, że ramy regulacyjne mające zastosowanie do centralnych depozytów papierów wartościowych Zjednoczonego Królestwa Wielkiej Brytanii i Irlandii Północnej są równoważne zgodnie z rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 909/2014 (C(2018) 9138).
- iii Rozporządzenie delegowane Komisji (UE) zmieniające rozporządzenie delegowane Komisji (UE) 2015/2205, rozporządzenie delegowane Komisji (UE) 2016/592 i rozporządzenie delegowane Komisji (UE) 2016/1178, uzupełniające rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 648/2012 w odniesieniu do daty, od której obowiązek rozliczania staje się skuteczny dla niektórych rodzajów kontraktów (C(2018) 9122).
- iv Rozporządzenie delegowane Komisji (UE) zmieniające rozporządzenie delegowane (UE) 2016/2251 uzupełniające rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 648/2012 w odniesieniu do daty, do której kontrahenci mogą nadal stosować swoje procedury zarządzania ryzykiem w stosunku do niektórych kontraktów pochodnych będących przedmiotem obrotu poza rynkiem regulowanym, które nie są rozliczane przez CCP (C(2018) 9118).
- v Wniosek Komisji dotyczący rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie wspólnych zasad zapewniających podstawowe połączenia lotnicze w związku z wystąpieniem Zjednoczonego Królestwa Wielkiej Brytanii i Irlandii Północnej z Unii Europejskiej (COM(2018) 893 final).
- vi Wniosek Komisji dotyczący rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie niektórych aspektów bezpieczeństwa lotniczego w związku z wystąpieniem Zjednoczonego Królestwa Wielkiej Brytanii i Irlandii Północnej z Unii (COM(2018) 894 final).
- vii Wniosek Komisji dotyczący rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie wspólnych zasad zapewniających podstawowe połączenia w zakresie transportu drogowego towarów w związku z wystąpieniem Zjednoczonego Królestwa Wielkiej Brytanii i Irlandii Północnej z Unii Europejskiej (COM(2018) 895 final).
- viii Rozporządzenie delegowane Komisji zmieniające rozporządzenie delegowane (UE) 2015/2446 w odniesieniu do terminów składania przywozowych deklaracji skróconych i deklaracji poprzedzających wyprowadzenie w przypadku transportu drogą morską towarów z i do Zjednoczonego Królestwa Wielkiej Brytanii i Irlandii Północnej, Wysp Normandzkich i Wyspy Man (C(2018)9094).
- ix Wniosek Komisji w sprawie rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady zmieniającego rozporządzenie Rady (WE) nr 428/2009 poprzez wydanie generalnego unijnego zezwolenia na wywóz w odniesieniu do wywozu niektórych produktów podwójnego zastosowania z Unii do Zjednoczonego Królestwa Wielkiej Brytanii i Irlandii Północnej (COM(2018) 891 final).
- x Decyzja Komisji z dnia 17 grudnia 2018 r. w sprawie wydania centralnemu administratorowi polecenia tymczasowego zawieszenia przyjmowania przez dziennik transakcji Unii Europejskiej właściwych procesów w odniesieniu do Zjednoczonego Królestwa dotyczących bezpłatnego przydziału uprawnień do emisji, sprzedaży na aukcji uprawnień do emisji i wymiany międzynarodowych jednostek emisji (C(2018) 8707).
- xi Decyzja wykonawcza Komisji z dnia 17 grudnia 2018 r. dotycząca zmiany decyzji wykonawczej Komisji (UE) 2017/1984 określającej, zgodnie z rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 517/2014 w sprawie fluorowanych gazów cieplarnianych, wartości odniesienia na okres od dnia 30 marca 2019 r. do dnia 31 grudnia 2020 r. dla producentów lub importerów mających siedzibę w Zjednoczonym Królestwie, którzy zgodnie z prawem wprowadzili do obrotu wodorofluorowęglowodory od dnia 1 stycznia 2015 r. zgłoszone zgodnie z tym rozporządzeniem (C(2018) 8801).

-
- xii Rozporządzenie wykonawcze Komisji z dnia 14 grudnia 2018 r. zmieniające rozporządzenie wykonawcze (UE) nr 1191/2014 w odniesieniu do przekazywania danych, o których mowa w art. 19 rozporządzenia (UE) nr 517/2014, w odniesieniu do wodorofluorowęglowodorów wprowadzanych do obrotu w Zjednoczonym Królestwie oraz w Unii składającej się z 27 państw członkowskich (C(2018) 8575).
- xiii Wniosek Komisji w sprawie rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady w celu umożliwienia kontynuacji programów współpracy terytorialnej PEACE IV (Irlandia - Zjednoczone Królestwo) i Zjednoczone Królestwo – Irlandia (Irlandia – Irlandia Północna – Szkocja) w kontekście wystąpienia Zjednoczonego Królestwa z Unii Europejskiej (COM(2018) 892 final).
- xiv Rozporządzenie delegowane Komisji (UE) z dnia 19 grudnia 2018 r. zmieniające załącznik I do rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 184/2005 w odniesieniu do poziomów podziału geograficznego (C(2018) 8872).